

CONCURS INTERNAȚIONAL DE SOLUȚII

PIAȚA SFATULUI BRAȘOV CENTRAL SQUARE RAPORTUL JURIULUI

DATA: 08.04.2022 - 10.04.2022

LOC: CATTIA, BRAȘOV

1. JURIUL

- **Membri titulari:**

arh. Johannes Bertleff

arh. Josep Miàs

arh. Phillipe Prost

arh. José Mayoral

arh. Köllő Miklós

arh. Ștefan Bâlici

arh. Miruna Stroe

- **Membri supleanți:**

arh. Dragoș Popescu

arh. Marilena Manolache

2. ORGANIZAREA JURIULUI

Membrii juriului s-au reunit în Brașov, în data de 8 aprilie. Arh. Josep Miàs (membru titular în juriu), a anunțat că, din motive personale, nu poate fi prezent la sesiunile de jurizare. Conform Regulamentului, art. 1.5.4., arh. Dragoș Popescu (membru supleant prezent) a devenit membru titular, prin decizia juriului.

Toți ceilalți membri ai juriului fiind prezenți, s-a procedat la alegerea unui președinte. Președinte al Juriului a fost ales în unanimitate arh. Ștefan Bâlici.

Alături de Juriu au fost prezenți în calitate de:

- Coordonator concurs / Președinte al Comisiei tehnice: arh. Mirona Crăciun
- Consilieri profesionali: arh. Emil Burbea-Milescu, arh. Radu Tudor Ponta
- Secretar jurizare: arh. Ilinca Pop

În concurs s-au prezentat **31** proiecte. Toate proiectele au respectat prevederile Regulamentului Concursului în ce privește procedura Secretariatului de primire. Astfel, în procedura de Comisie tehnică au intrat **31** proiecte.

Președintele Comisiei Tehnice a prezentat Juriului Raportul Comisiei Tehnice întocmit în urma verificării respectării cerințelor formale ale Temei și Regulamentului. Proiectele 112 și 126 nu au prezentat Propunerea Financiară (încălcând Regulamentul concursului, pct. 2.3.4 și pct. 3,6.2). Prin urmare, Comisia Tehnică a propus Juriului descalificarea proiectelor cu numerele de concurs 112 și 126. Juriul a decis în mod unanim descalificarea proiectelor cu numerele de concurs 112 și 126.

În jurizare a fost admis un număr de **29** de proiecte.

3. CRITERII DE ATRIBUIRE:

În aprecierea soluțiilor, pe fiecare criteriu se vor acorda punctaje între 0 și maximum exprimat la fiecare criteriu. Punctajul maximum este 100 puncte, ponderile criteriilor fiind explicitate detaliat după cum urmează.

A. SATISFACEREA NECESITĂȚILOR FUNCȚIONALE ARHITECTURAL-URBANISTICE

60% din evaluarea finală (maximum 60 puncte)

A1. Criteriul funcțional – maximum 20 puncte

Se vor puncta scenariile de utilizare și rezolvarea sinergică a funcțiunilor propuse pentru piață, din punct de vedere urbanistic și arhitectural.

A2. Criteriul tehnic – maximum 20 puncte

Se va puncta fezabilitatea soluțiilor propuse, sustenabilitatea și durabilitatea acestora.

A3. Criteriul financiar – maximum 20 puncte

Se vor puncta:

- Cea mai bună ofertă din punct de vedere economic – 5 puncte.

Neîncadrarea în plafonul maxim estimat pentru serviciile de proiectare conduce la descalificarea proiectului.

- Raționalitatea și sustenabilitatea soluției funcțional-spațiale în raport cu plafonul maximal estimat pentru investiție - maximum 5 puncte.

Algoritm de calcul pentru criteriul A

$A=A1+A2+A3=20+20+20=60$ puncte maximum posibil acordate

B. VALOAREA ARHITECTURAL-ARTISTICĂ ADĂUGATĂ

40% din evaluarea finală (maximum 40 puncte)

B1. Viziunea de dezvoltare a zonei „Cetate” – maxim 10 puncte

Se va puncta viziunea și dimensiunea strategică propuse pentru dezvoltarea acestei zone istorice a „Cetății Brașovului”, atât în ceea ce privește corelarea diferitelor sale spații, cât și în ceea ce privește păstrarea calităților unui oraș „viu”.

B2. Statutul de reper și atmosfera generală a intervenției – maximum 20 puncte

Se va puncta valoarea excepțională a propunerii, dincolo de toate cerințele tehnice, pentru a realiza o soluție în acord cu istoria locului și cu valoarea sa afectivă.

B3. Calitatea și claritatea reprezentării ideilor astfel încât să ilustreze capacitatea concurentului de a pune în operă proiectul propus – maximum 10 puncte

Se vor puncta calitățile grafice și stilistice ale proiectului de concurs.

Algoritm de calcul pentru criteriul B

$B=B1+B2+B3=10+20+10=40$ puncte maximum posibil acordate

Algoritmul de calcul pentru evaluarea finală (maxim 100 puncte posibile)

$A+B= 60 +40 = 100$ maxim

4. DESFĂȘURAREA JURIZĂRII – MODUL DE LUCRU

Sesiunile de lucru ale Juriului au fost precedate de o vizită pe situl concursului. În continuare, Consilierii Profesionali, arh. Emil Burbea-Milescu și arh. Radu Tudor Ponta, au prezentat Tema concursului, cu explicarea detaliată a particularităților ariei de intervenție și a cerințelor înaintate către participanți.

S-a convenit ca selecția proiectelor să se realizeze prin mai multe runde de analiza pentru departajarea soluțiilor.

Juriul și-a stabilit următoarea metodă de lucru:

Runda I

Într-o primă rundă, Juriul a analizat cele 29 de proiecte individuale, în baza criteriilor de atribuire și în ansamblul cerințelor exprimate prin Tema de concurs. O dezbatere colectivă a urmat analizei individuale, în urma căreia au fost selectate proiectele care oferă un răspuns favorabil, per ansamblu, cerințelor specifice ale Temei și Criteriilor de atribuire. Juriul a discutat probleme legate de direcțiile generale de abordare a amenajării pieței, tipurile de intervenții propuse în zona protejată, funcționalitatea spațiilor propuse și modul în care soluțiile răspund nevoilor utilizatorilor.

Treisprezece proiecte au fost eliminate în această rundă de departajare.

Cele șaisprezece proiecte rămase după prima rundă au fost: **101, 104, 106, 107, 108, 110, 111, 113, 114, 116, 118, 120, 121, 124, 127, 129.**

Runda II

Sesiunile Juriului au continuat cu analiza fiecăruia dintre cele șaisprezece proiecte care au trecut cu succes de prima rundă. Proiectele au fost evaluate, în continuare, conform Criteriilor de atribuire și cerințelor Temei de concurs. Membrii Juriului au analizat mai întâi individual fiecare dintre proiecte, urmând să dezbată detaliat abordările specifice ale fiecărui proiect în ceea ce privește toate considerentele descrise de Criterii și Temă. Proiectele au fost analizate din punct de vedere al funcționalității, fezabilității și raționalității soluțiilor propuse, dar și în ceea ce privește atmosfera generală, viziunea și calitatea și claritatea reprezentării ideilor expuse prin propuneri.

În urma acestei runde de dezbatere, au fost eliminate cinci proiecte.

Proiectele selectate pentru a merge mai de parte în a treia rundă au fost: **101, 104, 106, 108, 114, 116, 118, 120, 121, 127, 129**

Runda III

Juriul a continuat analiza proiectelor rămase în dezbatere, căutând să identifice acele proiecte care demonstrează o înțelegere temeinică a particularităților zonei studiate și care răspund tuturor cerințelor într-un mod optim, folosind criteriile de atribuire și raportându-se la cerințele Temei de concurs.

În cadrul acestei runde au fost eliminate șase proiecte.

Proiectele care au fost selectate în urma acestei runde au fost proiectele cu numerele de concurs **101, 104, 108, 114, 127**.

Runda IV

Cele cinci proiecte rămase în concurs au fost evaluate în continuare de către Juriu, urmărind fiecare dintre criteriile de atribuire descrise în Tema concursului în raport cu cerințele care au fost înaintate participanților.

În cadrul acestei runde, două dintre cele cinci proiecte s-au remarcat pentru abordări deosebite ale amenajării spațiului pieței. Juriul a hotărât acordarea a două mențiuni onorifice proiectelor **104 și 127**.

Cele trei proiecte care au fost selectate în urma acestei runde au fost proiectele cu numerele de concurs **101, 108, 114**.

Runda V – Acordarea premiilor

Juriul a hotărât:

Se acordă **premiul I**, contractul de proiectare cu o valoare estimată la nivelul sumei de 1.484.700 LEI fără TVA **proiectului cu nr. 101**;

Se acordă **premiul II** în valoare de 74.235 RON, inclusiv TVA **proiectului cu nr. 114**;

Se acordă **premiul III** în valoare de 39.592 RON, inclusiv TVA, **proiectului cu nr. 108**.

Se acordă **mențiuni onorifice, proiectelor cu nr. 104 și nr. 127**.

5. DECLARAȚIA JURULUI

Concursul internațional de soluții pentru PIAȚA SFATULUI - BRAȘOV CENTRAL SQUARE 2022

Despre nevoia de a organiza concursuri dedicate patrimoniului arhitectural și urban

Prea rar se întâmplă în România ca intervențiile dedicate spațiilor publice urbane istorice să aibă la bază soluții rezultate prin concurs, deși există precedente notabile (ne putem aminti, de exemplu, că procesul pietonalizării graduale și amenajării Pieței Unirii din Cluj-Napoca, acum un posibil etalon al recuperării spațiilor publice ale orașelor istorice, a pornit printr-un concurs). Poate că din reținere față de un domeniu specializat, insuficient frecventat și deci puțin cunoscut în detaliile sale profesionale, poate din neînțelegerea suficientă a importanței gesturilor care (re-)modelează spațiile esențiale pentru viața comunităților noastre și care constituie în aceeași măsură oglinzi ale lor, ale comunităților, nu ne aflăm des în fața unei asemenea oportunități - de a alege soluția optimă prin competiție. Dar astăzi suntem în această situație, pentru un spațiu atât de valoros și important - Piața Sfatului din Brașov!

Municipalitatea Brașovului trebuie din acest motiv felicitată și apreciată, pentru că acordă prin demersul despre care vorbim acum patrimoniului cultural și organismului urban atenția și grija pe care le merită și de care au nevoie. Ordinul Arhitecților din România trebuie de asemenea felicitat, pentru consecvența cu care a promovat concursurile de arhitectură în întreaga țară, cu rezultate din ce în ce mai relevante.

Începem prin a aprecia buna fundamentare a concursului pe o cercetare istorico-urbanistică solidă, dar și pe sondarea percepției și aspirațiilor comunității locale și ale celei profesionale. Apreciem în egală măsură buna așezare a concursului la intersecția dintre imperativele prezervării identității și identităților, protejării și adecvatei prezentări a patrimoniului cultural, recuperării calităților spațiului public, regândirii sustenabile a mediului nostru de viață. Tema concursului cuprinde astfel,

implicit sau explicit, un număr de puncte nevralgice - dacă nu chiar provocări: 1) confruntarea cu tematica patrimoniului cultural urban - înțeles ca textură de valori, manifestate în spațiu și timp - și privit din perspectiva integrării sale în viața orașului; 2) cerința actualizării patrimoniului cultural, în special a celui public, ceea ce poate include și subiecte precum dreptul la cultură și dreptul la patrimoniul cultural; 3) utilizarea democratică a resurselor publice, inclusiv a celor de spațiu și de cultură; 4) gestionarea necesităților funcționale complexe ale orașului contemporan, fără a pierde valorile și semnificațiile istorice ale locului; 5) sustenabilitatea, înțeleasă ca precondiție esențială a oricărui demers de edificare (sau re-edificare).

Rezolvarea optimă acestor cerințe complexe nu a fost o sarcină simplă pentru participanți și dorim să îi felicităm pentru efortul pe care l-au făcut. Sperăm că astfel de concursuri vor deveni o realitate curentă pentru autorități și ne vor da tuturor noi imbolduri pentru a chestiona permanent felul în care înțelegem și gestionăm patrimoniul cultural și spațiul urban.

Pe noi, membrii juriului, concursul ne-a confruntat cu responsabilitatea față de oraș, față de comunitate, față de patrimoniul cultural: adică față de calitatea mediului construit, ceea ce, de altfel constituie unul dintre punctele focale ale politicii publice astăzi în Uniunea Europeană, indicat cu termenul german Baukultur. Nu facem prin acest concurs decât să ne racordăm la o reflecție largă, internațională, cât și să oferim posibile răspunsuri - prin proiectele premiate astăzi.

Abordările proiectelor participante variază de la conservare (cu nuanțe și semnificații mixte, cum ar fi valorizarea expresiilor arhitecturale ale trecutului recent sau economia de resurse și durabilitate în general), la regenerare și - am putea spune - la reinventare. Juriul a trebuit să evalueze atent aceste diferite abordări și a identificat un număr de proiecte care au oferit răspunsuri convingătoare - deși radical diferite - la acest mix de solicitări. Dintre ele, trei sunt cele care au prezentat soluții optime, cu abordări valabile și puternice și cu detalii rafinate - chiar dacă perfectibile.

Prin tema de proiect, autorii au fost încurajați să ia în considerare sustenabilitatea propunerii și să aibă o poziție atât față de amenajarea existentă, cât și față de gestul arhitectural pe care îl propun generațiilor viitoare. Însă, abordările diverse au mers rareori mai departe de re folosirea materialelor de construcții existente pe sit, în formule mai mult sau mai puțin fezabile, sau de păstrarea teraselor existente. Cu încurajarea profesioniștilor și sub imperativele situației contemporane, sustenabilitatea ar trebui să capete locul său central în definirea oricărui gest arhitectural.

Calități exprimate de proiectele câștigătoare

Fundamentarea prin studiu: Este de apreciat profunzimea studiului care fundamentează atât atitudinea generală, cât și deciziile de proiectare exprimate de fiecare dintre proiectele premiate. Autorii acestora au adăugat cercetării inițiale care

face parte din documentația de concurs propria lor cercetare, aprofundată sau orientată în moduri diferite, neignorând studiul arhivelor, al documentelor iconografice, al celor topografice și cadastrale, al surselor istorice și literare, dar și - mai ales, nelipsit - studiul țesutului construit istoric, care este atât materialul cât și cadrul intervențiilor propuse.

Poziționarea critică: Toate proiectele propun, pe baza propriilor grile de evaluare, o poziționare critică față de situația existentă, exprimată prin gesturi asumate, valoroase. Astfel evită riscul unor abordări aseptice - corecte, dar reductive - care prezintă nediferențiat și nevalorizat ceea ce ne oferă astăzi patrimoniul arhitectural și urbanistic al orașului. În mod particular, autorii proiectelor în discuție și-au asumat poziții foarte clare referitoare la problematica propusă prin concurs - tratarea stratului istoric recent al sitului, intervenția care datează din ultima decadă comunistă; generarea de locuri și oportunități pentru activități diverse; dezvoltarea spațiului public; interacțiunea profundă cu valorile sitului.

Viziunea direcționată către calitatea vieții urbane: Toate proiectele câștigătoare exprimă - fiecare altfel - o viziune clară și valoroasă asupra creșterii calității vieții în spațiul urban al Pieței Sfatului. Fie prin generarea de spații bine individualizate, dar integrate în ansamblul pieței, fie prin gestionarea atentă și adaptată a interfeței între spațiul pieței și funcțiunile publice și private adiacente, fie prin utilizarea eficientă a referințelor istorice, proiectele câștigătoare dau noi valori acestui nucleu urban major la Brașovului, Piața Sfatului.

Creativitatea: Într-o continuare fericită cu aspectele anterior menționate, autorii proiectelor câștigătoare au găsit modul potrivit, în fiecare caz în parte, pentru a-și asuma prin gesturi creative rolul profesional. Fiecare proiect exprimă idei și dezvoltă gesturi creative coerente și puternice, dar în același timp așezate într-un echilibru bine ales și controlat cu contextul construit istoric.

O bună capacitate de a integra cerințe și elemente suplimentare: Toate proiectele premiate demonstrează o bună capacitate de adaptare la cerințe viitoare și de integrare a unor elemente suplimentare, cum ar fi anticipatele vestigii ale cercetării și săpăturilor arheologice.

6. CONCLUZII FINALE ȘI RECOMANDĂRI

PROIECTUL CU NR. DE CONCURS 101 – PREMIUL I

Discursul general care stă la baza proiectului este construit în jurul unei cercetări a arhetipurilor și a temelor majore ale culturii europene, mai degrabă decât să pornească de la o evaluare detaliată a istoriei sitului - care nu este, totuși, lăsată deoparte, ci este transferată într-o muncă atentă cu structura construită și vizibilă, în timp ce se analizează în continuare detaliile proiectului. Propunerea reflectă potențiala deschidere ulterioară a fațadelor Casei Consiliului și invită casa să

participe la viața pieței și să își ocupe locul care i se cuvine. Ca atare, proiectul reafirmă poziția centrală a Casei Sfatului ca centru de greutate al pieței.

Diferențierea subtilă a spațiilor articulate, atât în interiorul pieței, cât și cu spațiile urbane înconjurătoare, este strâns legată de straturile istorice ale orașului și instanțiată prin obiecte proiectate care interpretează referințe istorice. Acest sistem de obiecte este, de asemenea, utilizat pentru a redefini relația dintre Casa Sfatului și piață și pentru a crea atmosfere diferite, susținute de suprafața delicată și continuă a pieței. Proiectul documentează cu atenție acest proces prin prezentarea unor imagini cu o atmosferă efemeră care încadrează perspective studiate. Astfel, proiectul urmărește să surprindă o atmosferă care se bazează în mare măsură pe patrimoniul local, în loc să sublinieze calitățile vizuale actuale ale fațadelor.

Propunerea încurajează utilizarea democratică a spațiului și interacțiunea socială, prin generarea eficientă a unor sub-spații și locuri în cadrul pieței; aceste locuri sunt create prin intermediul unor elemente arhitecturale - o platformă, articulații, zone de relaxare - toate întărite de copaci, care oferă umbră. Funcționalitatea spațiului este abordată în mod corespunzător și, prin utilizarea diferitelor obiecte, creează o variație binevenită. Obiectele subtile și convingătoare sunt foarte bine calibrate la scara umană și mediază cu succes articularea cu străzile adiacente. Proiectul sporește prezența Muzeului de Istorie în piață și face o reverență către cele două instituții ecleziastice, Biserica Evanghelică și Biserica Ortodoxă.

Strategia proiectului este dezvoltată pe baza unei cartografieri detaliate a structurii construite în jurul și în interiorul Pieței, care ajunge până la reprezentarea detaliată a aspectului interior al fiecărei clădiri - transpusă în planuri și secțiuni transversale (acesta este singurul proiect care prezintă o vedere în secțiune transversală a Casei Sfatului). Există un echilibru atent și interesant între mobilierul greu și fix și scaunele flexibile și mobile, care se pot adapta la utilizările actuale și viitoare ale pieței. Proiectul nu numai că sprijină viața urbană, dar prin articulațiile sale delicate încurajează un spațiu viu.

Propunerea este ușor și simplu de realizat din punct de vedere practic. Detaliile prezentate sunt rafinate și elaborate și susțin constructibilitatea proiectului într-un mod convingător. După cum s-a menționat anterior, proiectul convinge și mai mult prin utilizarea unor detalii bine redactate. Deși este un proiect foarte personal, acesta are, de asemenea, un caracter durabil.

Recomandări

În compoziția complexă a proiectului, simbolurile inspirate de marcajul vitelor nu își găsesc un suport teoretic adecvat și riscă să fie luate prea literal. Prin urmare, juriul recomandă o analiză mai aprofundată a acestor elemente simbolice.

Ca un alt punct de reflecție, sugerăm extinderea rețelei de spații publice adiacente din jurul cetății la alte spații importante, cum ar fi curțile sinagogii sau grădinile care pot fi identificate pe o hartă suplimentară.

Numărul și amplasarea elementelor fixe de stat ar trebui să fie echilibrate în conformitate cu utilizarea actuală a spațiului.

Juriul are, de asemenea, o recomandare pentru municipalitate în sprijinul ideii de a utiliza scaune flexibile și încurajează rezolvarea problemelor practice care ar putea apărea din necesitatea de a proteja scaunele.

PROIECTUL CU NR. DE CONCURS 114 – PREMIUL II

Proiectul se bazează pe o analiză și interpretare atentă a istoriei locale. Relația cu istoria este întruchipată cu delicatețe prin pavajul propus și prin refacerea vechiului curs de apă. Propunerea operează o reactivare a Casei Sfatului și, mai ales, a turnului, prin noua zonă de ședere și intrarea secundară. Toate gesturile arhitecturale sunt marcaje delicate ale unor elemente relevante din punct de vedere istoric.

Proiectul se bazează pe un studiu foarte amănunțit și detaliat al întregii structuri construite a Cetății, care dezvăluie o rețea de repere și caracteristici funcționale și istorice și propune o viziune coerentă pentru punerea în valoare a acestui strat prin potențiale proiecte viitoare. Această narațiune generală include propuneri privind modul de tratare a limitelor, a punctelor focale (de ex. liceul), a spațiilor publice de la intersecțiile de străzi și propune, de asemenea, soluții pentru probleme structurale, cum ar fi parcările din afara nucleului istoric. Sunt propuse tipuri variate de pavaje, în conformitate cu zonele specifice din cadrul Orașului Zidit; proiectul prezintă mostre generice pentru rezolvarea cu acuratețe a acestora.

O soluție particulară pentru integrarea spațială în cadrul Cetății este completarea subtilă a unui inel verde în jurul Orașului Fortificat prin plantarea de noi copaci care să îmbogățească posibilitățile de promenadă. Propunerea oferă o relație bine calibrată cu perimetrul pieței (activând clădirile existente), precum și cu străzile adiacente, ilustrată în continuare prin includerea elevațiilor în reprezentarea planului general.

Conexiunile cu spațiile adiacente sunt bine gândite și sunt reprezentate prin detalii controlate pentru zonele intermediare și articulații, de exemplu, urma unui pod vechi. Întregul proiect se bazează pe gesturi semnificative și delicate care funcționează bine în cadrul orașului.

Juriul a apreciat abordarea sustenabilă de reutilizare a unor cantități substanțiale de materiale existente în cadrul elementelor fixe de mobilier, prin concasarea pietrelor și turnarea de obiecte cu ajutorul acestora. Autorii dau dovadă de un mod delicat și inteligent de a lucra cu materialele, ilustrat prin detalii atente.

Variatatea soluțiilor de pavaj este lăudabilă, iar alegerea materialelor este foarte interesantă într-un context local, însă ridică întrebări cu privire la fezabilitatea, funcționalitatea și întreținerea spațiului, din cauza texturii sale incomode pentru mersul susținut.

Recomandări

Deoarece suprafața pieței este percepută de la distanță ca fiind continuă, ar trebui să se creeze o diferențiere mai mare între spații prin alte mijloace decât schimbările foarte subtile ale pavajului.

Aspectul trăit al pieței ar fi îmbunătățit și mai mult dacă autorii ar explora modalități de a face pavajul mai ușor de parcurs.

Pentru a contribui la utilizarea comună și democratică a spațiului, juriul recomandă să se ia în considerare includerea mai multor zone de ședere, adaptate la utilizarea actuală a pieței.

PROIECTUL CU NR. DE CONCURS 108 – PREMIUL III

Proiectul este referențial în raport cu toate straturile istorice identificate prin studiul istoric. Acesta creează o topografie continuă, păstrând ceea ce autorii consideră a fi cele mai importante caracteristici reinventate într-un colaj urban, fără o ierarhie clară între aceste elemente. Astfel, recreează prezența apei printr-o nouă fântână și un curs de apă, reia unele aliniamente de arbori vechi în apropierea Casei Sfatului și de-a lungul fațadei nord-est a Pieței, sugerând promenada pierdută de-a lungul acesteia. Copacii de lângă Casa Sfatului subliniază accesul principal, ascunzând însă parțial fațada nord-vestică a clădirii și prezența acesteia în Piață. Joncțiunea cu curtea Honterus nu este subliniată mai mult decât prin articulația trotuarului creată pentru toate celelalte fațade sau proprietăți.

Signalistica este atent analizată, inspirată de exemple istorice documentate, care redau caracterul comercial al pieței. Pentru a arăta luarea în considerare atentă a straturilor istorice, autorii au ales să reprezinte suprafața existentă a pieței suprapusă peste plan.

Configurația propusă permite desfășurarea majorității evenimentelor tradiționale (de la evenimente culturale la scară mică la evenimente culturale la scară mare). Cu toate acestea, combinația dintre mobilierul urban - bănci și apă - limitează parțial cele mai mari evenimente. Terassele adiacente au o prezență marcată, susținută de diferența de pavaj.

Proiectul abordează întregul spațiu public al Cetății într-o manieră etapizată, cu o perspectivă asupra dezvoltării viitoare a Brașovului. Cu toate acestea, propunerea de continuare a pavajului din piața centrală pe străzile adiacente, în special pe

Republicii, pune presiune pe întreaga rețea de spații publice care trebuie reamenajate în viitorul apropiat, în maniera sugerată de proiect.

Pe strada Mureșenilor, lărgirea trotuarului combinată cu marcarea trotuarelor clădirilor permite o îmbogățire a posibilităților de dezvoltare a activităților de la parter. Proiectul ia în considerare Casa Sfatului prin evidențierea intrării sale, plasarea de bănci și copaci în strânsă legătură, limitând în același timp intervenția asupra monumentului în sine.

Soluțiile de pavaj propuse necesită în general puțină întreținere, iar materialele utilizate au o bună durabilitate la exterior și au potențialul de a dezvolta o patină fermecătoare.

Recomandări

Legătura dintre cele două spații publice istorice majore - Curtea Honterus și Piața Sfatului - ar putea fi explorată și diferențiată în continuare; în prezent, pavajul marchează fațadele și proprietățile și există o oportunitate de a integra spațiul semipublic în logica de marcarea. Faptul de a avea dale de granit lustruit de format mare pe perimetrul pieței s-ar putea dovedi o provocare tehnică pe o topografie înclinată, astfel încât se recomandă o analiză suplimentară a amplasării diferitelor tipuri de pavaj.

7. CLASAMENTUL FINAL

NR. CON-CURS	PCT.	OBSERVAȚII
101	93.87	PREMIUL 1
114	86.5	PREMIUL 2
108	82.37	PREMIUL 3
104	79.97	MENTIUNE ONORIFICĂ A JURIULUI

	Juriul apreciază abordarea sustenabilă a proiectului, prin reutilizarea topografiei actuale a spațiului și a anumitor elemente definitorii ale proiectului din anii 1980. Proiectul evidențiază o analiză calitativă atentă a componentelor existente, înlăturând părțile mai puțin funcționale și ameliorându-le pe acelea cu potențial latent. Autorii recunosc statutul de reper consacrat pe care l-a dobândit în timp fântâna arteziană, iar principiul reamenajării ei subliniază valențele ei ca pol de socializare. Soluția dă dovadă de maturitate în acceptarea istoriei recente a urbei, găsind o modalitate de a lucra cu această resursă existentă prin adaptare și nu prin înlocuire. Prin reamenajarea pavimentului perimetral, într-o manieră unitară, soluția reușește crearea unei legături coerente dintre limbajul arhitectural al pieței cu cel al spațiilor publice adiacente. Apreciem introducerea vegetației de talie medie, asociată în mod inspirat cu mobilier urban, dar amplasarea arborilor în lungul străzii Mureșenilor / G. Barițiu creează o segregare spațială și anulează în oarecare măsură efectul unificator al pavimentului unitar din zona pietonală și cea rutieră. Alegerea modelului grafic pentru zona centrală, adiacentă Casei Sfatului creează un contrast prea puternic cu zona perimetrală care beneficiază de un limbaj mult mai reținut. În ceea ce privește funcțiunile existente și preconizate în Piața Sfatului, juriul consideră convingătoare strategia de reproiectare a fântânii existente ca spațiu de întâlnire. Cu toate acestea, propunerea globală limitează continuitatea spațiului și potențiala utilizare a pieței pentru evenimente de amploare din cauza topografiei artificiale puternice. Încercarea de a da o a doua viață multora dintre pavajele existente și reutilizarea infrastructurii este unul dintre cele mai puternice aspecte ale acestui proiect. Această strategie evidențiază angajamentul proiectului cu resursele limitate. Reutilizarea componentelor pavajului, marmură și piatră bazaltică, permite echipei să creeze diferite configurații și geometrii. Reutilizarea infrastructurii din beton reduce investițiile necesare pentru execuția proiectului. În ciuda atributelor menționate, fezabilitatea reutilizării unui procent mare din blocurile de piatră existente este discutabilă.

		Pentru calitățile soluției, juriul propune acest proiect pentru mențiune onorifică.
127	78.87	MENȚIUNE ONORIFICĂ A JURIULUI Una dintre caracteristicile valoroase ale structurii istorice a Cetății - și anume rețeaua de spații publice, conectate prin străzi, pasaje și ganguri - este transformată într-unul dintre puținele gesturi de design care dau putere acestui proiect - prelungirile vizuale ale străzilor și pasajelor de legătură în pavajul Pieței. Un al doilea strat istoric care informează proiectul derivă din investigația privind interfața dintre spațiul public și cel privat, așa cum este ea evidențiată de surse iconografice. Rezultatul oferă inspirație pentru o interpretare a modului tradițional de umbrire a vitrinelor magazinelor, pentru a crea un sistem de copertine în jurul perimetrului Pieței. Acest lucru definește o bandă intermediară - exterioară și acoperită - pentru terase, pentru a defini un tampon de comerț și servicii în jurul spațiului deschis. Disponerea copacilor de-a lungul fațadei sud-estice a pieței, de-a lungul fostului Corso, promenada publică la modă, și în jurul Casei Consiliului, indică o relație conștientă și pozitivă cu valorile istorice ale locului. Cu toate acestea, ele necesită o anumită revizuire în ceea ce privește efectul global discutabil al prea multor aliniamente de arbori în cadrul unui spațiu relativ mic. Proiectul pune accentul în mod conștient pe calitatea spațiului deschis - prevăzut cu caracteristici minime de infrastructură - pentru a găzdui și a spori în mod liber utilizarea, fie că este vorba de motive sociale, economice sau culturale. Astfel, el eliberează o zonă centrală largă a pieței și creează în jurul acesteia zona tampon deja menționată. Gestul unificator ia forma unui pavaj uniform, un model simplu pe bază de pătrat, care amintește de actualul model de pavaj al pieței, atenuat pentru a elimina contrastul inutil de culori și materiale îndrăznețe. Această abordare programatică este derivată din analiza nucleului istoric și este extinsă într-o serie de potențiale propuneri suplimentare, coerente cu cea pentru Piață, către alte zone publice semnificative din Orașul fortificat.

		Schema funcțională propusă de proiect - care se bazează în mare măsură pe o grilă de accesorii încorporate în pavaj - susține o utilizare flexibilă, cu mobilier detașabil construit special. Astfel, prin intermediul unei strategii atât de simple și eficiente, proiectul creează cu succes posibilitatea unei diversități de scenarii de utilizare. În acest cadru funcțional se potrivește foarte bine propunerea de a (re)introduce o piață temporară în spațiul public major, răspunzând astfel nevoilor locuitorilor permanenți și ocazionali din zonă și revigorând o funcție istorică importantă. Un alt nivel funcțional al proiectului este exprimat prin introducerea de copaci în spațiul public, fiecare dintre ei fiind înconjurat de o zonă de ședere și delimitat de trotuarul general. Acest lucru adaugă o dimensiune foarte importantă la modelul funcțional al pieței, interacțiunea socială liberă, realizând un echilibru între utilizarea liberă, democratică și utilizarea comercială. Cu toate acestea, un astfel de scop ar fi fost mult mai bine servit de o dispunere liberă a copacilor, și nu de aliniamentele propuse. Structura simplă propusă de proiect - pavaj uniform, câteva zone cu pietriș, bandă de delimitare asfaltată - reprezintă o soluție generală simplă și ușor de construit, care necesită, de asemenea, o întreținere minimă, ceea ce contribuie la durabilitatea proiectului. Pentru calitățile soluției, juriul propune acest proiect pentru mențiune onorifică.
118	75.92	Juriul a apreciat abordarea globală a cetății, cu Piața Sfatului ca punct central al traseelor pietonale și al altor spații publice mai mici, de tip piațetă. Pe lângă adaptarea pozițiilor traseelor pietonale de-a lungul fațadelor principale ale Pieței sau pozițiile și forma fântânii, creează o nouă axă puternică a apei care taie spațiul liber principal într-o manieră mai puțin norocoasă decât cursul de apă natural anterior. De asemenea, direcția axială forțată pentru Casa Sfatului nu este cea mai fericită decizie.
129	74.23	Juriul a apreciat utilizarea vegetației care creează diferite zone în cadrul pieței. Cu toate acestea, atmosfera și utilizarea vegetației par a fi mai potrivite pentru un parc decât pentru un oraș medieval.

		Soluția geometrică este prea rigidă, fără elemente care să stabilească o conversație cu fațadele. În plus, Casa Sfatului nu participă la piață, ci pur și simplu stă pe o platformă.
120	69.87	Juriul a apreciat lărgirea trotuarului de pe fațada Nord-Vestică a Pieței, pe strada Mureșenilor. Gruparea copacilor oferă într-o manieră fericită buzunare de umbră în interiorul Pieței. Mobilierul urban din fața Casei Sfatului în schimb e de natură să creeze fragmentarea spațiului, iar utilizarea unui loc de joacă nu reprezintă o alegere flexibilă. O parte din mobilierul urban este adecvat, în timp ce alte elemente, precum stâlpii de iluminat, au dimensiuni prea mari. Benzile de circulație ocazională de-a lungul fațadelor sunt prea diferențiate de restul trotuarului, creând o limită puternică.
106	69.37	Juriul apreciază intenția proiectului de a unifica spațiul pieței prin alegerea unui model grafic unitar al pavimentului, însă modelul este prea agresiv prin proporție și cromatică. Introducerea vegetației de talie medie este benefică, dar alinierea arborilor în lungul străzii Mureșenilor separă vizual spațialitatea pieței. Construcția care adăpostește toaletele publice este configurată și amplasată neinspirat în vecinătatea imediată a Casei Sfatului. Proiectul nu conține propuneri pentru signalistica comercială în cadrul pieței.
116	67.94	Juriul a apreciat imaginile care descriu momente din viața urbană a Pieței Sfatului. Cu toate acestea, geometria indusă la nivel de stereotomie și direcții fragmentează spațiul, în timp ce intențiile reale privind Piața nu sunt clare. Noua interpretare a prezenței apei în Piață, accesul la toalete, sau iluminatul nocturn au o geometrie excesivă.
121	67.87	Juriul a apreciat designul interesant bazat pe curbe care se referă la fronturile pieței și la prezența istorică a canalului de apă. Materialitatea unitară a propunerii a fost, de asemenea, bine primită. Cu toate acestea, juriul a considerat că unele aspecte ale propunerii nu au fost bine calibrate. În primul rând, poziționarea aleatorie a copacilor nu pune în valoare potențialul vegetației ca generator de spații diferite și de zone de umbră. În al doilea rând, mobilierul urban prezentat este de catalog și nu este conceput ca element distinct. În al treilea rând, lipsește

		culoarea fațadelor, ceea ce nu facilitează înțelegerea relației dintre intervenție și fațade. În ultimul rând, suprafața pavajului întâlnește fațadele fără niciun gest sau mediere și se intersectează cu străzile existente într-un mod discutabil.
107	62.63	Proiectul folosește o parte substanțială din sistematizarea verticală a proiectului din anii 1980, păstrând treptele și poziția fântânii. Pavajul este relativ neutru. Vidul interstițial dintre frontul de-a lungul Mureșenilor și Casa Sfatului este fracturat de acoperirea/pavarea străzii și de spațiul verde propus, care elimină și prezența fațadei Casei Sfatului. Utilizarea vegetației este ambivalentă: pe de o parte, ascunde cu succes intrarea la toaletele publice, iar pe de altă parte, reduce impactul Casei Sfatului de-a lungul străzii Mureșenilor. Iluminarea nocturnă propusă pune în evidență două fațade ale Casei Sfatului, dar lasă celelalte două fațade și strada Mureșenilor în întuneric.
124	59.40	Am apreciat propunerea unui paviment unitar ce unifică spațiul pieței, dar axele grafice introduse arbitrar generează o centralitate artificială și segmentează nejustificat spațiul public. Considerăm ca introducerea vegetației este benefică, însă amplasarea arborilor paralel cu fronturile construite obturează sistematic vizibilitatea fațadelor. Detaliile propuse generează situații contradictorii ca de exemplu intersecția dintre axele pavimentului și amenajarea din jurul arborilor. Dimensionarea și poziționarea construcției care adăpostește stația de autobuz și parcare de biciclete este nepotrivită, generând un spațiu rezidual în relație cu Casa Sfatului.
110	56.23	Piața este tratată ca o suprafață pavată uniformă, care se continuă dincolo de perimetrul strict și accentuează caracterul unitar al spațiului. Intrările în piață sunt anunțate de tratamentul pavajului articulațiilor. Soluția evidențiază intrarea în Casa Sfatului printr-un pavaj și un nivel diferit, sugerând probabil un nivel istoric. Conformația planimetrică a fântânii creează un pol de adunare pentru piață și pentru comunitate, în timp ce banca lungă este o barieră spațială și împiedică percepția fațadelor. Obiectele de design sunt plasate în piață prin gesturi vizuale delicate. În afară de fântână, soluția nu propune alte spații urbane umbrite care ar putea fi utilizate în mod democratic în timpul verii.

113	55.29	Juriul apreciază abordarea sustenabilă a proiectului care recuperează topografia actuală și anumite elemente definitorii din proiectul anilor 1980, dar suprapunerea unor noi elemente de design peste amenajarea existentă este neinspirată. Reprezentarea grafică este imprecisă și confuză. Soluția propusă nu rezolvă articularea amenajării propuse cu spațiile urbane adiacente. Se poate observa lipsa abilității tehnice în rezolvarea detaliilor constructive. Proiectul nu conține propuneri pentru signalistica comercială în cadrul pieței.
111	54.81	Importanța Casei Sfatului este subliniată de orientarea pavajului și de forma fântânii. Cu toate acestea, tratarea spațiului dintre Casa Sfatului și strada Mureșenilor este ambiguă, la fel ca și legătura cu Biserica Neagră. Direcționalitatea spațiului este contrazisă de aleile divergente spre biserică și fântână. Vegetația oferă umbră pentru terase, dar fiind plasată prea aproape de fațade, le maschează. Traficul este protejat de vegetație, dar și acest lucru întrerupe continuitatea spațială. Mobilierul urban nu este foarte detaliat, în special în ceea ce privește relația dintre mesele de terasă și copaci.
130	53.86	Juriul a apreciat spațiul din jurul fântânii și posibilitățile și condițiile de interacțiune pe care le creează. În același timp, este interesantă încercarea de a păstra memoria configurației actuale a pieței prin zonele de stat și prin gradene. Aceste elemente conectează fântâna cu Casa Sfatului, creând diferite locuri de adunare și de interacțiune cu piața. În pofida calităților proiectului, unele provocări nu au fost bine rezolvate. Topografia artificială primară subminează potențiala utilizare unitară a spațiului, rețeaua de conexiuni din corten este disruptivă, iar abundența de gesturi, de la elementele de iluminat la diferitele texturi și materiale, nu creează o coerență și o relație aparentă între ele și restul pieței. Nu în ultimul rând, utilizarea materialelor nu este suficient explorată.
117	53.25	Juriul a apreciat reprezentarea clară a ideilor. Cu toate acestea, soluția propusă împarte Piața Sfatului în două părți care sunt tratate prea diferit.

		De asemenea, spațiul verde acționează ca o limită puternică între cele două zone.
100	52.81	Proiectul reevaluează promenada istorică și, prin menținerea poziției fântânii, conectează cele două piețe urbane relevante. Juriul a apreciat reciclarea substanțială a amenajării din anii 1980 ca soluție economică, prin menținerea poziției fântânii și a treptelor/platformelor existente. Cu toate acestea, proiectul nu oferă o soluție pentru trafic și, prin utilizarea ecranului de vegetație, izolează și mai mult partea frontală a pieței dincolo de stradă, distrugând aspectul unitar al pieței istorice. Acest aspect este accentuat și mai mult prin utilizarea unui pavaj diferit de-a lungul străzii. Treptele rup continuitatea spațiului și nu permit organizarea de evenimente de amploare.
102	47.03	Aspectul grafic al pavajului zonei centrale este, de fapt, egocentric și nu este motivat rațional. Juriul a apreciat soluția care reface proiectul din anii 1980 ca fiind una economică, deoarece menține topografia existentă. Proiectul se bazează pe punctele forte ale proiectului din anii 1980. De asemenea, proiectul pune în evidență promenada și poziția istorică a copacilor; cu toate acestea, prin utilizarea de copaci cu coronament mare și arbori înalți, fațadele din jur și Casa Sfatului sunt ascunse. Compoziția încearcă să sublinieze intrarea principală a Casei Sfatului. Deși folosește un pavaj unificator, proiectul ratează ocazia de a rezolva articularea cu spațiul urban din jurul Bisericii Negre. În contrast cu pavajul central, pavajul perimetral este adecvat și variat, iar mobilierul urban este potrivit.
125	44.64	Juriul a apreciat strategia de a reutiliza pavajul și de a recupera grila geometrică a amenajării existente astăzi, dar propunerea rezultată nu este dezvoltată corespunzător. Gama de obiecte și inserții nu contribuie la păstrarea unei unități a pieței, iar obiectul principal, structura-schelă, constituie un gest intruziv în spațiul public. Nu în ultimul rând, dialogul cu țesutul existent nu este bine calibrat.
119	45.40	Proiectul încearcă să creeze mai multe zone, corespunzând unor utilizări diferite în Piață. Simbolul repetitiv al porții orașului nu este potrivit însă pentru a fi folosit în Piață, creând

		ambiguitate. Aliniamentele multiple de arbori maschează complet fațada nord-estică și afectează spațiul larg al Pieței Sfatului în ansamblu.
109	39.89	Juriul apreciază abordarea sustenabilă a proiectului care recuperează topografia actuală și încearcă unificarea spațiului printr-un paviment unitar. Designul obiectelor și a mobilierului urban propus nu este în acord cu restul amenajării. Detaliile de paviment sunt prea sumare și imprecise.
105	37.87	Apreciem faptul că proiectul recalibrează amprenta circulației rutiere astfel încât potentează spațialitatea adiacentă frontului stradal Nord-Vestic și propune utilizarea de tip "shared space" a străzii Mureșenilor. Prin tratarea unitară a pavimentului restabilește integritatea spațială a pieței, dar alegerea arbitrară a materialității și a modelului pavimentului este străină de contextul arhitectural și istoric. Propunerea nu reușește să ierarhizeze locuri distinct definite având un caracter prea generic. Suprapunerea grafică a unui simbol geometric abstract nu reușește să definească o idee călăuzitoare potrivită spațiului pieței.
123	37	Juriul a apreciat intenția autorilor de a crea o suprafață continuă, care, însă nu își găsește răspunsurile tehnice adecvate și care întrerupe conexiunea dintre piața civică și cea religioasă. Mai mult, suprafața-covor rezultată tratează nediferențiat toate spațiile și nu permite individualizarea diferitelor zone din cadrul pieței. Nu în ultimul rând, alegerea materialelor nu este cea mai potrivită. Cărămida nu dialoghează bine cu contextul și poate fi citită drept o referință istorică eronată.
122	36.46	Proiectul are ca scop facilitarea unor utilizări multiple și diverse în Piață. Cu toate acestea, folosirea unor forme curbe în stereotomia pavajului induce direcții prea puternice, creând un conflict între clădiri și design. Texturile și culorile nu sunt specifice contextului istoric.
128	32.13	Juriul a apreciat încercarea de a cuprinde o diversitate de utilizări în spațiul pieței, ceea ce reprezintă o strategie pozitivă. Totuși, propunerea creează limite care fragmentează spațiul fără o intenție benefică evidentă. Mai mult, propunerea este

		reprezentată ca o suprafață plată, fără a răspunde problemelor ridicate de topografia sitului și nu reflectă un dialog bine calibrat cu țesutul urban existent, în special cu planurile verticale care definesc limitele pieței.
115	30.16	Juriul apreciază reintroducerea unui curs de apă pe un traseu istoric și crearea unui spațiu public atractiv în vecinătatea Casei Sfatului. Proiectul propune o populare excesivă și haotică a spațiului public cu obiecte diverse și mobilier urban utilizând un limbaj arhitectural incoerent în definirea acestor obiecte. Desenul suprafețelor diferite de paviment este arbitrar și neadaptat la spațiile și construcțiile adiacente pieței.
103	28.95	Proiectul a încercat să creeze o topografie moale, fără bariere, dar amploarea intervenției denaturează caracterul istoric al pieței. Proiectul introduce un nou accent vertical în piață, sub forma unei movile care ascunde Casa Sfatului. Extinderea Casei Sfatului prin alipirea scenei anihilează, de asemenea, una dintre fațadele monumentului. Soluția este arhitecturală și nu urbanistică.

S-a încheiat Raportul Juriului în două exemplare în Brașov, în data de 10.04.2022.

arh. Ștefan Bâlici – Președintele Juriului

arh. Johannes Bertleff

arh. José Mayoral

arh. Phillipe Prost

arh. Köllő Miklós

arh. Miruna Stroe

arh. Dragoș Popescu

arh. Marilena Manolache

Consilieri profesionali:

arh. Radu Tudor Ponta

arh. Emil Burbea-Milescu

Coordonator concurs:

arh. Mirona Crăciun

Secretar de jurizare:

arh. Ilinca Pop